

JESENIŠKA STRAŽA

Slovensko-nacionalen list.

Svoboda, čast, narod, resnica.

„Jeseniška Straža“ izhaja vsako soboto opoldne. — Naročnina za celo leto 3 krone; ako se naroči dva ali več izvodov, pa po 2 kroni izvod. Naročnina naj se pošilja na upravništvo „Jeseniške Straže“ (tiskarna Iv. Pr. Lampret) v Kranju. Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. Pos. številke po 10 vin.

Oglasi in poslanice se računajo po petit-vrstah, če tiskano enkrat 10 vin., dvakrat 15 vin., trikrat 20 vin. Večje črke po prostoru. Če se oznanilo priobčuje večkrat, je cena posebno znižana. — Rokopisi se ne vračajo. — Dopisi naj se izvolijo frankirati in naj se pošiljajo na uredništvo „Jeseniške Straže“ v Kranju.

Št. 45.

V KRANJU, 7. vinotoka 1905.

I. leto.

Luč in tema.

Današnje dni je šolstvo v svojem notranjem ustroju in v svojem plemenitem hotenju najlepša ustanova sedanjih materijalnih časov: njegovega življenja vir je neizrazna in nevidna notranja moč, ki oplemenja in napaja z ideali duševne sile ter jih krepi in usposablja za boj, ko začne samostojno vladati in delovati v človeku, ki se po naporih mladih dni prikoplje do lastnega kosa kruha, dostikrat duševno jak, a telesno ubit.

Da ne oskruni šola svojega diadema kraljice duš, mora najprej vzgajati in potem učiti. Sovražnik šole to ume, a ne priznava in ne odobrava tega, ker mu je do simpatij in ne zaživela brez šole in živi iz rok v usta brez zavednosti lastne veljave in brez vere v lastno moč. Kdor se ponaša z maso, ki je proti šoli, je enak vojskovodju, ki ima same ohromele vojake.

Samo enkrat naj odbežnejo sence, ki zabranjujejo pot žarkom, sevajočim iz učilnic! Svobodno naj se razlijejo preko vseh pokrajin in kot pred sveto podobo bodo padali ljudje na kolena: „Dajte nam šol! Osvobodite nas! Dvignite naše duše!“

Človek, ki samo trpi in služi svoj živ dan, ne ve, kako je takrat, ko ne čuti jarma na plečih. Nikoli se mu še ni utrnila misel ohrabrujoče vere v samega sebe. To silno duševno robstvo je vzrok gospodarske stagnacije in gmotne neodvisnosti, je vzrok bojazljive nravi, ki se iz nje ne izcimi niti odpor niti spekulacija, kaj šele napredek. Vse duševne sile, nikdar vzdramljene, spe kakor bi jih ne bilo. Človek živi in je mrtev — stroj brez lastne volje.

Šola, ki najprej vzgaja in potlej šele uči, ne trpi duševnega robstva. Duh je več nego materija. Ko mine njena doba, razpade in se izgubi. Kar požene iz nje, je novo, in nihče ne povpraša, iz česa je in kaj ga je rodilo. To pač vprašamo: Čemu je? — Zato je, da služi duhu in dela to, kar mu veleva in kar ostane. Kar ustvari duh, to ostane, in zato živi duh iz veka v vek, in z njim živi to, kar je ustvaril.

Šola, ki ve, da vzgaja ljudi, začne najprej uplivati na samostojnost mišljenja in delovanja. Potrka na srce, kjer spe čustva, seže v dušo, kjer spe misli. Korak za korakom, z vestnim proučevanjem posameznikove osebnosti budi duševne sile, jim kaže ceno lastne veljave in dramatično vero v lastno

moč. V programu vzgojevalne šole stoji na prvem mestu: Zbujaj in zbudi samozavest!

V današnji dobi socijalnih viharjev je samozavest vsakemu človeku, ki noče, da ga pogoitnejo valovi težkega življenja, absolutno potrebna. Kdor ni močan v sebi, podleže drugemu, ki ga zarobi in izkorišča. Vsako človeško življenje ima svojo prvotno enako vrednost: nihče ni več, nihče manj; nihče ni prvi, nihče zadnji. To je treba dopovedati človeku, ko je še čas. In to mu tudi pove tisti, kdor ceni vrednost življenja svojega brata. Iz samozavesti izvira prepričanje, da je vsak posameznik za človeštvo potreben in nenadomestljiv: član je velike verige, ki razpade v dva kosa, ko se ji zlomi en člen. V samozavesti zraste veličina človeške duše do stopnje, kjer občuti svojo visoko ceno. In kadar spozna svojo ceno, ne prezira cene drugih. Z vsemi močmi se prižme na skupnost, se začuti ud velikega telesa, ob katerem imajo veljavo njegove sposobnosti, znanosti in spretnosti. V zavesti, da ima njegovo življenje vrednost in veljavo tudi za druge, naravnava svoja pota bratom v prid, in tako začne nevede živeti svoje življenje tudi za druge. In kolik hudodelec je tisti, ki odvrta ljudi od vzgojnega upliva šole! Koliko umorov ima na svoji vesti!

Prvo je duševno delo, drugo telesno ali fiziško delo, a delo je oboje. Vzgoja navaja človeka k delu, in delo vzgaja človeka, ker z vzgojo pridobljeno veselje do dela budi v človeku ceno dela in mu kaže njega veljavo in moč, ki ga osamosvoji gmotno, kakor ga vzgaja duševno. Tako ne pride človek nikoli do tega, da smatra delo za kazen. Kdor pa kaznuje z delom, onečašča ta posvečeni vir blaginje, ki pošteno preživlja milijone ljudi, ki jim je v ponos žuljava dlan. Delo je prišlo do veljave takrat, ko je širila med delavske sloje samostojnost mišljenja. Takrat se je tresla zemlja. Zazibala pa se bo v svojih tečajih, kadar prodre ta samostojnost še v one kroge, ki se še niso napili iz živega studenca blagotvorne, osvobujoče vzgoje. Iz samozavesti in samostojnosti življenja se namreč rodi najjačja vseh sil — samoobramba.

Šola je za ljudstvo, reči smemo: v prvi vrsti za tiste, ki so najubožnejši. Kapitalist

si kupi tudi pamet, če ni drugače! Denar zazvenči in ljudje imajo rešpekt tudi pred pnihlo glavo. Ljudstvu pa je treba šole, da se polagoma dvigne iz ubošva in postavi na lastne noge. Ubogemu človeku moramo prepojiti duha z močjo in energijo, da se dvigne in ozre po okolici. Nevidna duša se mu ojači, da se ob nji spne iz ubošva, pozabljenja in hiranja, da stopi tudi v vrsto ljudi in zahteva svojih pravic. Konec pril.

Naše uradništvo.

«Slovenski Narod» je pred kratkim priobčil statistični izkaz o akademično izobraženem uradništvu na Kranjskem. Iz tega izkaza posnemamo, da je bilo na Kranjskem vsega skupaj 368 juristov, in sicer 272 Slovencev, 91 Nemcev, 1 Lah in 4 nezanesljivi. Ne bomo razmotrivali dalje, v kakšnem razmerju je število uradnikov posameznih narodnosti s številom prebivalstva v deželi, pripominjamo le, da bi prišlo po pravem razmerju na vso deželo le 16 Nemcev. Pojasniti pa moramo nekoliko narodnostne razmere glede uradnikov na Gorenjskem.

Pred vsem moramo povdarjati, da je vlada se vedno trdnega mnenja, da mora biti političen konceptni uradnik pri nas Nемец ali pa sploh brezspolen. Ako je v zadnjih letih nekoliko Slovencev prišlo v politično službo, zgodilo se je to le vsled vednih interpelacij v državnem zboru, in da se našim krogom nekoliko zavežejo oči. Zato se že skrbi, da vnet narodnjak ne pride daleč po lestvi državnega aparata. Za vladanje je sposoben le Nемец. To se v pravi luči kaže pri kamniškem okrajnem glavarstvu, kjer ni nameščen ne en slovenski političen konceptni uradnik, čeprav šteje okraj razen par privandranih Tirolcev same Slovence. Dosti boljše ni pri glavarstvih v Kranju in Radovljici, kjer je vsaj polovica konceptnih uradnikov trdih Nemcev.

Naj se nam nikar ne predbaciva, da slovenskih političnih uradnikov sploh ni dobiti. Saj so nam znani slučajji, po katerih so se slovenski kompetentje sploh zavrnili ali pa se jim je dalo vedeti že pozneje v službi: da je boljše zanje, če se obrnejo na drugo polje.

Precej podobne so razmere pri davkarjih. Tudi tu vidimo v par mestih na Gorenjskem večino nemških uradnikov, ki so pa zraven še tako «komodni», da se jim ne

ljubi niti naučiti se pravilno slovenski govoriti, kaj šele pisati. Poznamo jih nekaj, ki kljub mnogoletni službi ne znajo pošteno pisati niti en slovenski stavek. In vendar je najmanj, kar se more od davčnih uradnikov na Kranjskem zahtevati, da so vsaj obeh deželnih jezikov zmožni v govoru in pisavi, saj je naraščaja v tej stroki toliko, da se lahko izbira, in sicer prav pošteno izbira.

Kar pa more vsakega Slovenca najbolj užaliti, je dejstvo, da naša osrednja uprava pošilja Nemce najraje v najlepši del naše dežele, na Gorenjsko. Znano nam je več primerov, kako so se v vsakem oziru izborni kompetentje poganjali, da jih premeste z Dolenjskega ali Notranjskega na Gorenjsko, toda pomagalo jim ni nič. Mesto je dobil Nемец in naj si bo še tako mlad kompetent. Značilno za to je tudi zadnje imenovanje nekoga avskultanta, odbornika «Südmarke», za sodnega adjunkta na Gorenjskem.

Starejši kompetentje, po letih in po službi, so morali iti v male kraje po Dolenjskem, eden celo iz Kranjske gore v Mokronog, dočim je naš adjunkt, ki substituirira že nekaj mesecev v Črnomlju, prišel srečno na Gorenjsko, v Črnomelj pa adjunkt, ki je kot rojen Korošec pač toliko značajan, da ni zatajil svojega materinega jezika.

Potemtakem se ni čuditi, da zadobivajo naša mesta vedno bolj nemški značaj, zlasti pa še, ker imamo Slovenci še vedno tisto hlapčevsko naravo, da radi enega Nemca, ki slučajno sedi v družbi, ki pa razume tudi slovensko — sicer sploh nima prostora na Kranjskem — govori vsa družba nemški. In tujec, ki čuje to, misli, da je kje gori na Solnograškem ali Nižjeavstrijskem. Pri tem nima olikta prav nič opraviti, saj se Nемец tudi ne ozira na družbo, čeprav ista obstoji iz samih Slovencev, temveč govori nalašč le nemški, kakor se je zavezal še — kot dijak.

Naj bi naši poslanci posameznim imenovanjem posvečali malo več važnosti. Smelo trdimo, če bi bilo na Spodnjem Štajerskem, kjer razen renegatov v mestih stanujejo le Slovenci, razmeroma toliko slovenskih uradnikov, kakor je nemških uradnikov na Gorenjskem, zakričal bi ves nemški Štajer, da bi se njegovo vpitje ne razlegalo le po vsej Avstriji, temveč preko Dunaja še v «rajh» in še huje bi bilo, če bi se kaj takega zgodilo na nemškem Češkem.

Od klerikalnih poslancev ni pričakovati veliko, saj oni sovražijo slovenske uradnike, ki so do malega vsi liberalnega mišljenja, Nemci jim pa včasih še pomagajo pri volitvah, kakor pri Elbertovi kandidaturi v dolenjskih mestih. Zato naj bi se pa naši narodno-napredni poslanci malo bolj pobrigali za to važno zadevo, sicer bi moglo biti na Gorenjskem že — prepozno.

Tržiške novice.

— Gospod notar je sprejel sledeče pismo: «Geehrter Herr Notar! Aus Freude über Herrn S. R.—s endlichem Wegzuge aus Krain übersende ich Ihnen 200 K, deren Verteilung unter die Armen Neumarkts und St. Anna's ich Ihnen ganz überlasse. Wenn Sie für würdig halten, dem geben Sie, soviel Sie wollen. Besten Grüsse! — Baron Born.» — Gospoda Gassner, Mally et consortes! Ali čutite zausnico, ki ste jih sprejeli od strani,

od katere je gotovo niste pričakovali nikdar? Mož plemenitaš, ki ga diči tudi srčno plemstvo — je v vaših očeh seveda neplemenit, ker ne trobi v vaš rog; vi odklanjate njegov dar, on pa v svoji plemenitosti daruje še enkrat toliko. Če bi bili sprejeli prvi dar, ne bilo bi vam treba tipeti te moralne zausnice. Primite drug drugega za «ta sladke»!

— Zadnja veselica v korist družbi sv. Cirila in Metoda je donesla okroglih 270 K, tako da se po odbitku stroškov lahko računa na 200 K čistega dohodka. Lepa svotica. In zato se zahvaljujemo še enkrat tem potom vsem onim, ki so na katerikoli način pripomogli, da je veselica tako sijajno uspela. Osobito moramo omeniti redko požrtvovalnost gospoda nadučitelja Jezerška, ki je vodil petje slovenskega bralnega društva. Dasi stane uro hoda od Tržiča — v Križih, je vendar rešil svojo nalogo kot pevovodja nad vse častno. V prvi vrsti moramo povdarjati, da kljub oddaljenosti, vremenskim neprilikam, nerednemu pohajanju pevcev k vajam, ni zamudil niti ene pevske vaje, pač pa je bil vedno prvi v društveni sobi, se ni nikdar pritoževal in ravno s tem svojim požrtvovalnim in vzpodbujevalnim nastopom dosegel, da je pel pevski zbor vse tri težke skladbe precizno in žel zato burno pohvalo občinstva. Čast mu!

Novičar.

Ali smo mi res napadli družbo sv. Cirila in Metoda? Predzadnja „Jeseniška Straža“ je družbo sv. Cirila in Metoda le opozorila na netaktnost, ki jo je zagrešila s tem, da je sploh njeno odposlanstvo poslušalo pozdrav župnika Zabukovca, ki ne zastopa nikogar in ne pomeni v naši občini ničesar, torej nam je tudi nerazumljivo, v čegavem imenu je Zabukovec pozdravil družbo. Sedaj pa so se ti klerikalno-nemškutarski mameluki povzpeli tako daleč, da se drznejo trditi, da mi napadamo to prekristno šolsko družbo, katero gotovo v višji meri podpiramo kakor vsi Zabukovčevi kompanjoni. Pri vseh društvih je navada, da pozdravlja in zastopa društva na zunaj predsednik ali pa tajnik, tukaj pa je pozdravljal blagajnik (!) Zabukovec, ker je hotel predsednika-delavca poriniti v ozadje, da sam izkoristi ugodno priliko in zopet nameče ljudem nekaj peska v oči, češ, glejte me ve, uboge delavske pare, mene ošabnega jeseniškega župnika, ki je navdušen narodnjak pred Bogom in ljudmi. Ravno delavstvo pa najbolj pozna župnika Zabukovca in ve, da je velika nesramnost, če se en tak poznat nemškutar sploh upa primerjati z učiteljem Fabincem ali pa trgovcem Trevnom. Bolelo je mnogo navzočih delavcev, ker so čuli v pričo tolike množice Zabukovčeve laži, ki je hotel po vsej sili oprati svojo nemškutarstvo, a zbok samega strankarstva se tega ni sramoval. Kakšni narodnjaki so jeseniški klerikalci, pričajo njihovi opetovani, toda brezuspešni napadi na „Sokola“, priča njih zveza z Nemci. Vtisnili so si s temi napadi in to klerikalno-nemškutarsko zvezo neizbrisno znamenje strankarskih koristolovcev in brezdomincev.

Ali je Zabukovec zvezan z Nemci, je vprašanje, ki se dannadan ponavlja na Jesenicah. Mož se trudi v zadnjem času na vse kriplje, da opere ta narodni madež s

svojega političnega delovanja in hoče napraviti pri ljudstvu utis velikega narodnjaka. To vse pa je le pesek v oči, ki naj omoti ljudi, koji vidijo samo za eno ped pred svojim nosom. Vsem morajo biti še v jasen spomin dnevi za časa volitve častnih občanov, ko je Lukman pregovoril župnika, da je agitiral proti izvolitvi in kdor ima odprte oči, vidi vsak dan v župnišču razne Lukmanove agitatorje in pisarje, ki gotovo tamkaj ne love slepih miši in da bi se mancali, je tudi gotovo komaj verjetno. Vsega tega seveda tudi pri volitvah ne pozabimo, ko bodo klerikalci in Nemci trobili v en rog, da si osvoje občino. Pa jih znajo jeseniški Slovenci vseeno pošteno nakrcati po prstih!!

Slava Prešernu! Ta knjižica pisatelja Gangla je izšla o priliki odkritja Prešernovega spomenika in jo je celo c. kr. deželni šolski svet priporočil krajnim šolskim svetom v nakup za šolsko mladino, da vsaj nekoliko spozna našega velikega pesnika. Tudi pri seji jeseniškega krajnega šolskega sveta je prišla zadeva na razgovor. In vstal je zopet naš neizogibni gromovnik Zabukovec ter zarentačil, da se knjižica „Slava Prešernu“ ne sme kupiti, ker ima sliko Prešernovega spomenika, na katerem je tudi napol razgaljena ženska-muza in bi se s tem mladina pohujševala. Seveda zgodbe, kjer je vse polno raznih nagih in razgaljenih judov in katekizem, kjer se prav na široko govori o prešestvu in poželjenju mesa, niso pohujšljive, nedolžna knjiga pa, ki jo slučajno ni potrdil škof — pohujšanje. Brezprimerno svetohlinstvo teh ljudi, se pač najbolje kaže na tem, ker mislijo, da mora človek že misliti na greh, ako le vidi — kamenito žensko. Ko bi se le vsi duhovniki in klerikalni podrepniki tako bali razgaljenih žensk!

Klerikalno-nemškutarska slika. Zadnje „Jeseniške novice“ so brezupni izbruh Zabukovčeve jeze, ki nas silijo, da posežemo za par mesecev našega boja nazaj. Očita se nam prostaštvo, ker smo primerno označili „Orla“. Ti ljudje si upajo govoriti o prostaštvu, ki so takrat, ko so napadali „Sokola“, delali na prav fakinski način, ki ga je edino zmožen kak nadut klerikalec. „Sokolom“ so očitali javno, da ropajo božična drevesa, da izzivajo, zaničujejo vero in bogve kaj še vse. Kdor tega ne verjame, naj vzame v roke prve številke „Slovenca“ letošnjega leta. Kdo je toraj prostak!? Gospod Zabukovec, sramujte še svojega hinavskega početja! Vaš ugled je med ljudstvom že tako majhen, da vam ga sploh nihče več vzeti ne more. Zato je že zadnji čas, da se skrijete med štiri stene v župnišču, da se ne bodete s svojimi neumnostmi še dalje smesili pred javnostjo.

Na občnem zboru zaveze slovenskih sokolskih društev, ki se je vršil v nedeljo, 1. oktobra t. l. v Ljubljani, je bil izvoljen kot starosta slovenskih „Sokolov“ dr. Vladimir-Ravnihar. Dr. Ravnihar je ena najsimpatičnejših osebnosti mlajše slovenske generacije, Sokol-demokrat z dušo in telesom, vsled česar mu smemo zatrditi, da bo jeseniški Sokol in jeseniško Slovenstvo vedno stalo ob njegovi strani. V to ime kličemo starosti slovenskih Sokolov-demokratov: Nazdar!

Z liberalci strašijo ljudi naši jeseniški klerikalci. Kdor nas pozna, ve, da spadamo k najskrajnejšem krilu narodno-napredne stranke, ker smo bili za pošten kompromis vedno z nasprotno stranko vsaj v narodnih zadevah ter stojimo v vsakem oziru na popolnoma demokratičnem stališču. Toliko pa za danes lahko povemo, dokler bosta Zabukovec in Zabret na Jesenicah, je vsaka edinost med obema strankama nemogoča in se z ljudmi, ki jih vodi Zabukovec, sploh nikdar v kak razgovor spuščali ne bomo. Spravo smo ponujali enkrat, a bila je odklonjena, drugič je pa pod nikakimi pogoji ne bomo sprejeli, ker bi bila v resnici budalost, razgovarjati se o resnih zadevah z ljudmi, ki očitno spadajo s svojimi nazori v prazgodovinsko dobo in so svojo narodnost lahko prodali za prijazen nasmeh nemškega kapitalista.

Velikanski požar v Ratečah je vpepelil 51 hiš in skoro ravno toliko drugih gospodarskih poslopij. Pri gašenju je sodelovala rateška, belopeška, podkorenska in kranjskogorska požarna bramba. Tudi oddelek lovcev je došel iz Trbiža. Zjutraj smo opazili v Ratečah g. okrajnega glavarja pl. Detelo. Požar je uničil skoro vse poljske pridelke. Upamo, da pomoč sosednjih krajev ne bo izostala. Vsa škoda utegne znašati približno 400.000 K. Kako je ogenj nastal, ni znano.

Paarov sifon. Še se nahaja med Slovenci nekaj ljudi, na katerih nezavednost sme Nemeč računati, da spravi svoj sifon v promet. Videli smo n. pr., da se pri Pikonu na Dobravi prodaja še vedno sifon nemškega izdelovalca. Ali nimamo Slovenci svojih tvrdk!? Prepričani smo, da bo zavedno občinstvo zahtevalo slovenskega blaga. Svoji k svojim!

Gasilno društvo se snuje na Hrušici.

Naše delavstvo opozarjamo na današnji uvodni članek „Luč in tema“, ki se nadaljuje v prihodnji številki in utegne zanimati marsikaterega, ker razpravlja o stvari, koja je za delavstvo najvažnejša in se mu zato od izvestnih ljudi tudi najbolj odteguje — šola in izobrazba.

Gasilno društvo v Mojstrani priredi v nedeljo, 8. t. m., zvečer v gostilni „Šmerc“ veselico s srečkanjem v prid pogorelcem v Ratečah.

Križem sveta.

Za kolero je umrl dne 25. t. m. kočijaž Peter Sigl v Budimpešti.

Konfiscirana noga. Blizu ruske meje je imel barako za prodajanje piva nek mož, ki je bil prej delavec v tovarni in je tam izgubil nogo. Dal si je napraviti umetno leseno nogo, ki mu ni služila le za hojo, ampak tudi za druge namene. Ko se je nedavno peljal čez mejo, ustavili so ga ruski mejni stražniki, najbrže nanj opozorjeni, in so ga preiskali. Odpeli so mu tudi umetno nogo in našli v njej čisto nova revolverja, katera so seveda konfiscirali. Ker pa colninska postava pravi, da se morajo konfiscirati tudi vsi pripomočki k tihotapstvu, je prišel revež že drugič ob nogo.

V Severni Ameriki žuga izbruhniti štrajk premogarjev. Blizu 200.000 kopalcev trdega premoga zahteva osemurno delo in, če jim lastniki premogokopov ne ugođe, prete, da začno štrajkati. Lastniki imajo velikansko zalogo premoga 50 milijonov ton, ki zadostuje za eno leto.

Petrolej se podraži. Ker so se v Nemčiji zvišale cene petroleja, hočejo se tudi pri nas izdelovalci zediniti, da ga podraže. Nekateri rafinerije so že zvišale ceno za 6 odstotkov. Ker morajo imeti izgovor, pravijo, da bo šel petrolej na Rusko, ker se ga tam radi punta manj pridobi. Podraženje zadene posebno ubožnejše sloje, ki že tako komaj žive.

Vydrova tovarna hranil, Praga VIII.

izdeluje in priporoča

Vydrovo žitno kavo.

Juhni pridatek znamki «Vydra».

Juhne konzerve (grahove, lečne, gobove in riževe).

Oblati (specijaliteti: «Dessert délicat» in masleni oblati).

Šumeči limonadni bonboni «Ambo».

Dišava za pivo «Buhtin».

NAPRAVITE POSKUS!

Kolekcija vseh teh izdelkov 3 K 20 vin. in poštnina. 161—1

Javna zahvala.

Dne 20. septembra 1905 sem, izvršujoč svojo službo na Hrušici, tako nesrečno padel, da sem si pri tem padcu zlomil desno nogo. Ker sem onemogel obležal na cesti, prihitela sta na pomoč visokorodni gospod oskrbnik **Rudolf pl. Hille** in gospod inženir **Walbuner**, ki sta me takoj prenesla v bolnišnico stavbenega podjetništva ter poklicala gospoda doktorja **Ivana Löwa**. Imenovani gospod doktor je obvezal takoj zlomljeno nogo s tako spretnostjo, da je bilo mogoče izvršiti transport v 21 km oddaljeno Radovljico. Slavno **stavbeno podjetništvo na Hrušici** je dalo v to svrhu radovoljno elegantno dvovprežno kočijo na razpolago in obenem odredilo, da me je spremljal gospod oskrbnik **Rudolf pl. Hille**, ki je potem v Radovljici preskrbel še zdravniško pomoč.

Čutim se primoranega, za na ta način izkazano sočutje in človekoljubnost izreči tem potom slavnemu **podjetništvu na Hrušici** kakor tudi **imenovanim gosdodom** najtoplejšo zahvalo.

Ravnotako se zahvaljujem blagorodnemu gospodu doktorju **Vovesu z Radovljici** za skrbno in jako spretno zdravljenje, ki mi bode omogočilo, da v kratkem docela okrevam.

V RADOVLJICI, dne 4. oktobra 1905.

Josip Prettner

c. kr. finančne straže prigladačik.

Pekovskega vajenca in učenka

sprejme takoj v trgovino s delikatesami **Albin Hauptmann**, pek in trgovec z delikatesami na Jesenicah.

Slavnim šolskim vodstvom

se priporoča tiskarna Iv. Pr. Lampret v Kranju, zlasti ob začetku šolskega leta. Izše je v tej tiskarni jako pripraven

„Učiteljski koledar“

ki obsega tudi imenik šol in učiteljstva, stalež in zapisnik. Istotam se dobe tudi po najnižjih cenah vse šolske tiskovine.

M. Vidic

izdelovalec sodavice, malinovega soka in pokalic (kraherl)

v Lescah na Gorenjskem

priporoča svoje izdelke.

29—21

Postrežba točna. Cene nizke.

HOTEL „ILIRIJA“

16—36

Ljubljana

Kolodvorske ulice št. 22

3 minute od južnega kolodvora.

Shajališče vseh Gorenjcev.

Udobni restavracijski prostori, moderno urejena kavarna z dvema najnovejšima biljardoma ameriškega sistema, lepo, nanovo urejene sobe za prenočevanje. — Kopalne sobe v hiši. — Točijo se najboljša štajerska naravna vina, pristni dolenski cviček iz Gadove peči, kakor tudi priljubljen hrvaški pelinkovec. — Izborna kuhinja. **Postrežba točna. Cene nizke.**

Za mnogobrojen obisk prosim spoštovanjem

Fric Novak.

Mavricij Smolej

urar na Jesenicah

priporoča svojo veliko zalogo

vsakovrstnih ur

kakor žepnih, stenskih ur in budilk, verižic, prstanov, uhanov i. t. d., dalje zlatnine in srebrnine od najfinejše do navadne.

Sprejme tudi popravila, katera izvršuje natančno in točno po zelo nizkih cenah.

6—39

Ako hočete

dobro idočo uro poceni
kupiti, zahtevajte cenik

31-21

tvrdke N. Suttner, urar v Kranju.

Kaj je

SEYDLIN?

Priznana najboljša, po najnovejših izkušnjah higenije sestavljena in večkrat odlikovana kozmetična

ustna voda.

Dobiva se pri gg. I. Krašovicu, A. Trevnu ter gospe Jerici Morič.

Izdovalec: O. Seydl, Ljubljana, Špitalske ulice 7. 3-41

Pivovarna
G. Auer-jevih dedičev
v Ljubljani

Wolfove ulice št. 12

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje
izborno marčno in na bavarski način varjeno pivo.

Pivo se oddaja v sodcih in zabojih.

Zaloga: v Kranju, Idriji, Dobrépoljah, na Robu, v Mokronogu, Metliki, Vačah, Polhovem gradcu, na Igu, na Dobrovi, v Št. Vidu na Dolenjskem, v Mirni, v Podbrdu in na Grahovem (Goriško) in v Podgradu (Istra).

Ustanovljena leta 1854.

Tvrdka je bila v letu 1904 v Parizu in v Londonu odlikovana z najvišjim odlikovanjem, namreč z „grand prix“, častnim križcem in zlato kolajno.

2-45

Poštne hranilnice
račun št. 867.569.

Tiskarna in založništvo

Poštne hranilnice
račun št. 867.569.

Jv. Pr. Lampret v Kranju

Uredništvo in upravnništvo
„Gorenjca“

Uredništvo in upravnništvo
„Jeseniške Straže“

Tiskovine za gg. trgovce in obrtnike, slavna društva, hranilnice in posojilnice.

Vizitnice, kuverte, pisma, račune, okrožnice, vabila, dopisnice, osmrtnice, tabele, lepaki, brošure, knjige i. t. d. i. t. d.

Razglednice v več barvah.

Izvršuje

Vsakovrstna tiskarska dela

v vsakem obsegu po kolikor možno najnižjih cenah.

Zaloga:

Šolske tiskovine.

Ilustrirani

„Vodnik po Gorenjskem“.

„Osebna dohodnina“

Uredil Valentin Žun,
c. kr. davčni nadzornik.

Čišna in ukusna izvršitev. — Hitra in točna postrežba. — Na željo se pošlje tudi proračun troškov.